

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310036 Recerca en comunicació i periodisme	OB	0	1

Professor de contacte

Nom: Teresa Velázquez García-Talavera

Correu electrònic: Teresa.Velazquez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

José Manuel Pérez Tornero

Nuria Simelio Sola

Prerequisits

Formació bàsica en metodologies de la recerca

Objectius

Dissenyar, crear i desenvolupar projectes de recerca bàsica i aplicada en Periodisme i Ciències de la Comunicació. Aplicar la planificació del treball científic per a la recerca en mitjans. Utilitzar les tècniques de recerca quantitatives i qualitatives per a la recerca en mitjans. Desenvolupar el procés d'elaboració d'un projecte de recerca. Aplicar el mètode científic de forma adequada, plantejant hipòtesis relatives a la comunicació, validant i verificant idees i conceptes i ressenyant correctament les fonts bibliogràfiques.

Competències

- Adaptar-se a noves situacions, tenir capacitat de lideratge i iniciativa mantenint la creativitat
- Analitzar, sintetitzar, organitzar i planifica la informació.
- Asesorar, orientar y evaluar proyectos de investigación-acción en Periodismo y Ciencias de la Comunicación
- Assessorar, orientar i avaluar projectes de recerca-acció en Periodisme i Ciències de la Comunicació
- Comunicar de forma oral i escrita coneixements en castellà, català i anglès.
- Dissenyar, crear i desenvolupar projectes bàsics de recerca en Periodisme i Ciències de la Comunicació
- Dissenyar, crear i desenvolupar projectes de recerca aplicada en Periodisme i Ciències de la Comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca
- Posseir raonament crític, compromís ètic i social i tenir respecte a la diversitat i a la multiculturalitat.
- Treballar de forma autònoma, resolent problemes i prenent decisions.
- Treballar en equips de forma interdisciplinària.

Resultats d'aprenentatge

1. Adaptar-se a noves situacions, tenir capacitat de lideratge i iniciativa mantenint la creativitat
2. Analitzar, sintetitzar, organitzar i planificar la informació.
3. Aplicar el mètode científic de forma adequada, plantejant hipòtesis relatives a la comunicació, validant i verificant les idees i conceptes, i referir correctament les fonts bibliogràfiques.
4. Aplicar els coneixements científics d'altres àrees (psicologia, sociologia, economia, filologia, dret, estètica ...) per profunditzar en la pròpia àrea
5. Aplicar la planificació del treball científic per a la recerca i innovació en mitjans.
6. Aplicar la pràctica de la recerca
7. Comunicar de forma oral i escrita coneixements en castellà, català i anglès.
8. Contextualitzar els problemes metodològics
9. Contextualitzar els problemes metodològics (B)
10. Desenvolupar el procés d'elaboració d'un projecte de recerca
11. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca
12. Posseir raonament crític, compromís ètic i social i tenir respecte a la diversitat i a la multiculturalitat.
13. Treballar de forma autònoma, resolent problemes i prenent decisions.
14. Treballar en equips de forma interdisciplinària.
15. Utilitzar els procediments i instruments metodològics per a la recerca i innovació en mitjans.
16. Utilitzar les tècniques de recerca quantitatives i qualitatives per a la recerca i innovació en mitjans

Continguts

Part I

EI CONTEXT TEÒRIC I INSTITUCIONAL DE LA RECERCA EN COMUNICACIÓ MEDIÀTICA

Temi I.1. Els fonaments del mètode científic.

1. Motivacions del científic. 2. Diferència entre pensament, realitat, fets i idees. 3. Lògica de la recerca: deducció, inducció i abducció. 4. El circuit de la producció científica: recerca, publicació, desenvolupament i impacte.

Tema I.2. Modalitats de la recerca científica.

1. Sabers teòrics i sabers pràctics. 2. Motivacions i finalitats de la recerca. 3. Recerca teòrica i aplicada: demandes institucionals, empresarials i socials. 4. Les perspectives fonamentals: observació, explicació i experimentació.

Seminaris i pràctiques

Debat del text i elaboració de resum crític individual.

Les revistes científiques

Anàlisi de varis centres de recerca en comunicació

Part II

OBJECTIUS DE LA RECERCA I ELECCIÓ DE LES TÈCNiques

Tema II.1. Conceptualització de la recerca.

1. Plantejament del problema. 2. Formulació inicial: Objectius, preguntes, justificació i cerca de solucions. 3. Conceptualització: marc teòric general; marc teòric específic. 4. Determinar el tipus de recerca. 5. L'anàlisi de l'estat de la qüestió. 6. Confrontació de les preguntes inicials amb les derivades de l'estat de la qüestió. 7. Formulació de punts de vista, conceptes específics i hipòtesis.

Tema II.2. Selecció de les metodologies i tècniques de recerca. Les metodologies quantitatives.

1. Diferència entre mètodes qualitatius i quantitatius. 2. Les metodologies quantitatives. 3. El valor de les estructures conceptuals i de les regularitats estadístiques. 5. Universos i mostres. 6. Enquesta i els seus procediments. 7. L'anàlisi de contingut quantitatiu i els seus procediments. 8. L'experiment.

Tema II. 3. Selecció de les metodologies i tècniques de recerca. Les tècniques qualitatives.

Procediments d'estudi i observació. 2. Modalitats de registre de l'observació. 3. L'anàlisi dels continguts qualitatius: l'anàlisi semiòtica i del discurs. 4. Instruments per a l'anàlisi qualitativa. 5. Tècniques d'interrogació qualitatives: l'entrevista qualitativa, el focus group. Altres tècniques qualitatives per a l'obtenció d'informació.

Tema II.4. Obtenció i presentació de resultats.

1. Discussió i avaluació de resultats. 2. Confrontació amb resultats anteriors. 3. Exposició de resultats. 4. Revisió de la comunitat científica. 5. Defensa dels resultats. 6. Estratègies de publicació i difusió.

Seminaris i pràctiques

Disseny d'un projecte de recerca com a treball de curs.

L'enquesta. SPSS aplicat a l'enquesta

L'anàlisi de contingut. SPSS aplicat a l'anàlisi de contingut

L'experiment i l'observació. La pràctica de l'experiment i l'observació

Els continguts qualitatius: El anàlisi semiòtic i del discurs

Entrevistes, grups de discussió.

Part III

LA PRESENTACIÓ D'UN PROJECTE DE RECERCA I INNOVACIÓ

Temi III.1. El projecte de recerca i innovació.

1. Models de recerca: acadèmic, industrial i institucional. 2. Marco acadèmic: recerques de màster, tesi, ponències, monografies i articles. Redacció i defensa. Normativa acadèmica relacionada amb la recerca. 3. Marco industrial i institucional: recerca aplicada, projectes de recerca i desenvolupament, projectes de demostració i difusió, projectes d'innovació, informes tècnics.

Tema III.2. La presentació del projecte de recerca.

1. Parts de la introducció. 2. L'estructuració del projecte i el seu marc teòric. 3. Estratègia i tàctica de la recerca i la seva metodologia. 4. Fonts bibliogràfiques i documentals.

Seminaris i pràctiques

Avanços i elaboració del projecte de recerca

Presentació del projecte de recerca i la seva difusió

Metodologia

Metodologia docent i activitats formatives

15 ECTS: 375h

ACTIVITATS DIRIGIDES: 25%

- Classes magistrals 32h
- Seminaris: 34h
- Laboratoris 28,15h
- Total: **94,15h**

TREBALL AUTÒNOM: 60%

- Treball autònom **244h**

ACTIVITATS SUPERVISADES: 15%

- Tutories i activitat d'avaluació 37,25h **37,25h**

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENENTAT
Dirigides			
	Classes magistrals	32	Identificar i descriure el procés del treball científic i de la recerca en comunicació i periodisme a partir dels principals corrents, teories i àrees de recerca d'un punt de vista conceptual, metodològic i de recerca.
	Seminaris	34	Exposar i debatre textos sobre metodologia i recerca en comunicació i periodisme i presentar resums de lectures i de conferències. Estudi de casos i recerques en comunicació i periodisme.
	Laboratoris	28,15	Aplicar els coneixements teòrics i els mètodes i tècniques de recerca al treball de recerca.
Supervisades			
	Tutories	30	
	Activitat d'avaluació	7,25	

Autònomes

Estudi i cerca d'informació	70	Aconseguir nivells d'autoaprenentatge, cerca, selecció i anàlisi de la informació
Lectures	90,25	Lectura comprensiva de textos, interpretació i anàlisi de base de dades, estudi, recensions, síntesis, realització d'esquemes, mapes conceptuals i desenvolupament de la capacitat d'autoaprenentatge.
Traball individual o en equip	83,50	Aplicar els coneixements assolits a la recerca sobre comunicació, cooperació internacional i desenvolupament

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals, seminaris i pràctiques de laboratori	94	3,76	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16
Tipus: Supervisades			
Tutories i activitat d'avaluació	37	1,48	2, 3, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Estudi i cerca d'informació, lectures i treball individual o en equip	243,5	9,74	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Avaluació

Treball de curs (40% de la nota)

Exposició i debat en classe de lectures i presentació de resums de seminaris (25% de la nota)

Pràctiques supervisades de laboratori (25% de la nota)

Participació en classe i tutories: 10% nota.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició i debat a classe de lectures i presentació de resums	25	0	0	2, 3, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15

Participació a classe i tutories	10	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16
Pràctiques supervisades de laboratori	25	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 16
Treball de curs	40	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Bibliografia

Ander-Egg, Ezequiel (1987). Técnicas de investigación social. Buenos Aires, Editorial Humanitats, 21 ed.

Berganza Conde, María Rosa y Ruiz San Román, José Antonio (coords.) (2005). Investigar en comunicación: guía práctica de métodos y técnicas de investigación social en comunicación. Madrid, McGraw-Hill.

Burgos, Campo Elías (2009). "La lógica de la investigación. Primera parte" En: La lámpara de Diógenes, revista de filosofía, número 18-19: 161-174. Disponible en <http://www.redalyc.org/pdf/844/84418400011.pdf>

Campanario, José Manuel (2006). "El factor de impacto de las revistas académicas:

Preguntas y respuestas". Disponible en <http://www2.uah.es/jmc/factordeimpacto.pdf>

Corbettta, Piergiorgio (2003). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid, McGraw-Hill.

Eco, Umberto (1983). Cómo se hace una tesis: técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. Barcelona, Gedisa, 5ª ed.

García Ferrando; Jesús Ibañez y Francisco Alvira. (comps.) (1994). El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. Madrid, Alianza Editorial, 2ª ed., rev. y ampl.

Hernández, Raúl (2013). "¿Quién escribe más y sobre qué? Cambios recientes en la geopolítica de la producción científica". En Revista Argumentos, año 7, n° 5. Disponible en http://revistargumentos.org.pe/geopolitica_cientifica.html ISSN 2076-7722

Hernández Sampieri, Roberto, Fernández Collado, Carlos y Baptista Lucio, Pilar (2003). Metodología de la investigación. México, McGraw Hill, 3ª Edición.

Igartúa, Juan José (2012). "Tendencias actuales en los estudios cuantitativos en comunicación". En: Comunicación y Sociedad, Nueva época, núm. 17, enero-junio: 15-40. Disponible en https://www.academia.edu/1171844/Tendencias_actuales_en_los_estudios_cuantitativos_en_comunicacion

Jiménez Soler, Ignacio (2007). Comunicación e innovación : atributos de la innovación y claves para darla a conocer. Madrid, Fragua.

Ponti, Franc (2001). La Empresa creativa: metodologías para el desarrollo de la innovación en las organizaciones . Barcelona, Granica.

Ponti; Franc y Langa, Lucía (2013). Inteligencia creativa : 7 estrategias para descubrir y potenciar tu creatividad. Barcelona, Amat.

REBIUM (2010). Ciencia 2.0: aplicaciones de la web social a la investigación. Accesible en: eprints.rclis.org/3867/1/Ciencia20_rebiun.pdf

Ruíz Olabuénaga, José Ignacio (2007). Metodología de la investigación cualitativa. Bilbao, Universidad de Deusto, 4ª ed.

Vilches, Lorenzo (coord.) La investigación en comunicación. Métodos y técnicas en la era digital. Barcelona, Gedisa.

Wimmer, Roger D. y Dominick, Joseph R. (1996) La investigación científica de los medios de comunicación. Una introducción a sus métodos. Barcelona, Bosch Casa Editorial, S.A.

REVISTES ESPECIALITZADES:

Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura.

Anuario FUNDESCO

Anuario El País

Communication

Conexiones

deSigniS

European Journal of Communication

International Journal of Cultural Studies

NORDICOM

RAI.VQPT

SIGNA

TELOS

VARIETY

VERSUS

WEBSITE

<http://www.accd.cat>

<http://www.aecid.es>

<http://ceisal2016.usal.es/es/>

<http://www.cis.es>

<http://www.clacso.org.ar/>

<http://www.csic.es/>

<http://divulgared.es/>

http://cordis.europa.eu/news/rcn/18921_es.html

<http://www.ecuaderno.com/guia-de-recursos-en-internet-para-investigadores/>

<http://www.eshorizonte2020.es/>

http://www.francofil.net/es/inv_esp.html

<http://www.investigacionyciencia.es>

<http://www.ird.fr/>

<http://www.mineco.gob.es/>

<http://www.mineco.gob.es/>

<http://www.oei.es/cursolicitaciones/contenedor.php?ref=presentacion>

ALTRES WEBSITES:

<http://www.abc.org.uk>

<http://www.auditel.it>

<http://www.beta.undp.org/undp/es/home.html>

<http://www.dircom.org>

<http://www.gfk.com>

<http://www.guionactualidad.uab.cat>

<http://www.idescat.cat>

<http://www.ine.es>

<http://www.itu.int/ITU-D/ict/statistics>

<http://www.mediametrie.fr>

<http://www.mcu.es/cine/MC/CDC/index.html>

<http://www.ofcom.org.uk>

<http://www.ojd.es>

<http://www.ojd.com/observatoire>

<http://www.wan-ifra.org/es>

<http://www.statistics.gov.uk>

<http://www.uis.unesco.org>

<http://www.unesco.org>

<http://www.vincos.it/world-map-of-social-networks>

<http://oitve.wordpress.com>

<http://web.worldbank.org>

NOTA: La bibliografia de consulta i la corresponent a lectures per temes per al debat a l'aula es publicuessin al Campus Virtual a l'inici del curs.